

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 1Stk/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200406
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Fečík
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:5022200406.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Fečíka (sudca spravodajca) a členiek senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD., LL.M. a JUDr. Kataríny Cangárovej, PhD., LL.M, v právnej veci žalobkyne (sťažovateľky) M. T., narodenej XX.X.XXXX, trvale bytom K. XXX, XXX XX R., právne zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovanému Krajský dopravný inšpektorát Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline, oddelenie bezpečnosti cestnej premávky, Kuzmányho 26, 012 23 Žilina, v konaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania proti rozhodnutiu žalovaného č. KRPZ-ZA-KDI-SK-10/2022 z 30.4.2022, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-16Sa/32/2022-81 z 23.10.2023, takto

rozhodol:

- I. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- II. Účastníkom konania sa právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Administratívne konanie

1. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Čadci, Okresný dopravný inšpektorát (ďalej len „prvostupňový orgán“) začal konanie o priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky na základe doručenej správy o výsledku objasňovania priestupku a spisového materiálu č. p.: ORP-P-79/DI-CA-2021 písomným predvolaním žalobkyne doručeným dňa 12.10.2021. V konaní vykonal ústne pojednávanie so žalobkyňou, vypočul svedkov Z. C. B. M. Z. a znalca P. A. O., ktorý vo veci vypracoval odborné vyjadrenie a zaobstaral listinné dôkazy.

2. Dňa 21.2.2022 vydal prvostupňový orgán rozhodnutie o priestupku č. p. ORP-P-190/ODI-E-2021 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým uznal žalobkyňu za vinnú zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g), h) bod 1 a m) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase spáchania priestupku (ďalej len „zákon o priestupkoch“), pretože porušila § 4 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 5 písm. d) a § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) na tom skutkovom základe, že dňa 12.5.2021 v obci Korňa viedla motocykel Honda Hornet evidenčné číslo č. L. XXX M. po ceste III/2020 za motorovým vozidlom Chevrolet Captiva evidenčné číslo L. XXX M., ktoré viedol vodič F. A., pričom v km 3,030 chcela žalobkyňa motocyklom predchádzať motorové vozidlo, dala znamenie o zmene smeru jazdy vľavo a začala predchádzanie v tom čase vľavo odbočujúceho motorového vozidla, ktoré znížilo rýchlosť a odbočovalo do areálu objektu s popisným číslom XXX, počas čoho došlo k nárazu motocykla do zadnej ľavej časti motorového vozidla. Podľa odborného

vyjadrenia znalca P. A. O. č. 15/2021 z 13.9.2021 (ďalej len „odborné vyjadrenie P. O.“) žalobkyňa viedla motocykel v obci rýchlosťou 75 km/h \pm 5 km/h a dopravnej nehode by dokázala zabrániť pri rýchlosti 67 \pm 5 km/h zabrzdzením pred miestom zrážky. Ak by viedla motocykel povolenou rýchlosťou 50 km/h k zrážke by nedošlo. Motocykel žalobkyne nemal v čase dopravnej nehody uzatvorené povinné zmluvné poistenie, pričom škoda bola poškodenému vodičovi F. A. uhradená prostredníctvom Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona o priestupkoch bola žalobkyni uložená pokuta vo výške 300 eur a povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 16 eur v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

3. Prvostupňový orgán v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia uviedol, že vychádzal zo správy o výsledku objasňovania priestupku, záznamov o podaní vysvetlenia, záznamu dopravnej nehody, zápisnice z ohliadky, náčrtu miesta nehody, fotodokumentácie a plánu miesta nehody, odborného vyjadrenia P. O., výsluchov svedkov C. B. Z. a znalca P. O. a z výpisu z internetovej stránky Y. Uzavrel, že všetky listiny potvrdzujú skutkový stav veci, neodporujú si a jednoznačne preukazujú spáchanie priestupku žalobkyňou. Z výsluchov svedkov C. B. Z. je zrejmé, že nevideli vznik dopravnej nehody. Z výsluchu znalca P. O.Á. vyplýva, že žalobkyňa sa nachádzala v prvej fáze predchádzania, keď vodič A. začal odbočovanie vľavo. Podľa odborného vyjadrenia P. O. sa žalobkyňa pohybovala v čase reakcie na odbočujúce vozidlo rýchlosťou 75 km/h \pm 5 km/h. Pri uložení sankcie vychádzal prvostupňový orgán zo sadzby pokuty od 150 eur do 800 eur a možnosti uložiť zákaz činnosti viesť motorové vozidlá do troch rokov, pričom uložil žalobkyni pokutu vo výške 300 eur, čo predstavuje spodnú polovicu sadzby a sankciu zákazu činnosti neuložil. Zohľadnil, že žalobkyňa je držiteľkou vodičského preukazu od roku 2016, v posledných dvoch rokoch bola jedenkrát postihnutá za priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky pre rýchlosť jazdy a nebola postihnutá za spáchanie dopravnej nehody, čo bolo vyhodnotené ako poľahčujúca okolnosť. Uložená sankcia nebude mať pre žalobkyňu likvidačné účinky (žalobkyňa môže požiadať o splátky) a bude mať dostatočný výchovný vplyv, aby sa žalobkyňa v budúcnosti v cestnej premávke správala disciplinovane.

4. Žalobkyňa podala proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-ZA-KDI-SK-10/2022 z 30.4.2022 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) tak, že odvolanie zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

5. Žalovaný k námietke žalobkyne ohľadom doplnenia odborného vyjadrenia uviedol, že na návrh žalobkyne boli dopytovaní svedkovia a znalec, ktorí zodpovedali všetky otázky žalobkyne. Žalovaný preto nevidel dôvod na dopracovanie odborného vyjadrenia. K námietke žalobkyne týkajúcej sa nebratia do úvahy výpovede svedkov, žalovaný uviedol, že nešlo o očitých svedkov. Svedok C. sa len subjektívne vyjadril k tomu, akí sú šoféri žalobkyňa a vodič A.. Objektívnosť tohto svedka možno namietkať, pretože so žalobkyňou absolvoval veľa krát jazdu na motocykli a tiež nie je známy jeho pracovný vzťah s vodičom A.. Jeho tvrdenie, že žalobkyňa jazdí disciplinovane, vyvracia jej evidenčná karta, v ktorej mala v čase dopravnej nehody evidované tri porušenia pravidiel cestnej premávky. K námietke žalobkyne, že nehodu nezavinila a že už bola v druhej fáze predbiehania, žalovaný skonštatoval, že podľa vykonaného dokazovania, a to záznamov o podaní vysvetlenia žalobkyne a vodiča A., odborného vyjadrenia a výsluchu znalca P. O., mal za preukázané, že žalobkyňa bola v prvej fáze predchádzania. Znalec P. O. vo vyjadrení uviedol, že v čase odbočenia vľavo vodiča A. sa žalobkyňa nachádzala približne v strede vozovky, kde nebolo vodorovné značenie a vodič nemohol rozpoznať, v ktorom jazdnom pruhu sa nachádzala teda, že bol predchádzaný. K technike jazdy vodiča A. dodal, že vzhľadom na absenciu vodorovného dopravného značenia (stredová deliaca čiara), nie je možné technicky určiť, či bol pohyb vozidla pred odbočením správny. K záveru, že žalobkyňa bola v prvej fáze predbiehania dospel aj preto, že žalobkyňa nebola vedľa predchádzaného vozidla, ako to definuje § 10 ods. 4 zákona o cestnej premávke pri pojme súbežná jazda. Podľa žalovaného dopravnej nehody zavinila žalobkyňa tým, že prekročila maximálnu povolenú rýchlosť podľa § 16 ods. 4 zákona o cestnej premávke, nedbala na zvýšenú opatrnosť a svojou jazdou ohrozila vodiča odbočujúceho vozidla podľa § 19 ods. 1 štvrtá veta zákona o cestnej premávke.

II.

Konanie na správnom súde

6. Správnu žalobou vo veciach správneho trestania (ďalej len „žaloba“), včas elektronicky podanou na Krajskom súde v Žiline ako správnom súde, sa žalobkyňa domáhala preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím.

7. Žalobkyňa predovšetkým namietala, že:

- z vykonaných dôkazov nevyplývalo, že by svojim konaním spôsobila vznik dopravnej nehody. Mala za to, že viedla motocykel za osobným motorovým vozidlom vodiča A., dala znamenie o zmene smeru jazdy vľavo, prešla do ľavej časti vozovky, pričom počas plynulej jazdy v protismernom jazdnom pruhu začal odbočovací manéver vľavo vodič A. bez toho, aby dal znamenie o zmene smeru jazdy. Nehodu preto zapríčinil vodič A., keďže začal odbočovací manéver bez uistenia, že ho môže bezpečne vykonať, čo potvrdili aj svedkovia C. B. Z., ktorí uviedli, že vodič A. žalobkyňu v spätnom zrkadle videl. Svedok C. uviedol, že vodiča A. pozná, pri odbočovaní smerové svetlá bežne nepoužíva a jeho jazda je nedisciplinovaná. Žalovaný to vyhodnotil tak, že títo svedkovia neboli očitými svedkami a nevedeli sa vyjadriť k priebehu dopravnej nehody. Tvrdenie žalovaného o namietaní objektívnosti svedka C.Č. bolo arbitrárne, pretože skutočnosť, že so žalobkyňou veľakrát absolvoval jazdu na motocykli a nejasnosť jeho pracovného vzťahu s vodičom A. nemôže zakladať pochybnosti o dôveryhodnosti jeho tvrdení,
- konštatovanie žalovaného, že žalobkyňa nemala dostatok skúseností s predmetným motocyklom, bolo sporné, pretože takáto argumentácia v priebehu administratívneho konania produkovaná nebola a nie je zrejmé, že by tento nedostatok zakladal zodpovednosť za vznik dopravnej nehody,
- nemohla obstať argumentácia žalovaného, že sa žalobkyňa nenachádzala v druhej fáze predbiehania, ale v prvej. Poukázala pritom na závery uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/37/2015-276 z 26.3.2015 týkajúceho sa uvedenej otázky, s ktorými je záver žalovaného v rozpore. Na fotografii č. 9 z 12.7.2021 je zaznačená šmyková stopa č. 1 motocykla žalobkyne, ktorá sa nachádza v strede protismerného jazdného pruhu, z čoho je zrejmé, žalobkyňa sa v tomto pruhu nachádzala v čase brzdenia a aj pred jeho začatím. Preto sa nebolo možné stotožniť so záverom znalca P. O., ktorý pri svojom výsluchu dňa 10.2.2022 uviedol, že sa v čase odbočovania vozidla vodiča A. nachádzala v prvej fáze predchádzania. Daný znalec pritom nevedel uviesť, akú vzdialenosť so svojim motocyklom žalobkyňa v protismernej časti vozovky pred brzdnením prešla, pretože to podľa neho nebolo možné technicky určiť. Záver znalca bol preto arbitrárny,
- žalovaný sa nezaoberal technikou jazdy vodiča A., ktorý sa mal pred odbočením nachádzať pri pravej krajnici, čím bol porušený § 19 ods. 3 zákona o cestnej premávke, čo malo význam pre posúdenie otázky zodpovednosti za vznik dopravnej nehody,
- požiadala o vypracovanie odborného vyjadrenia znalca M. P. S. E. S., č. 3/2022 z 22.4.2022 (ďalej len „odborné vyjadrenie M. E.“), ktoré priložila k žalobe a navrhla ho vykonať ako dôkaz. Z tohto odborného vyjadrenia v žalobe citovala závery, z ktorých podľa žalobkyne bolo zrejmé, že rozhodnutie žalovaného nevyplývalo z dostatočne zisteného skutkového stavu, pričom na tieto nedostatky žalobkyňa poukazovala aj v odvolaní.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol správnu žalobu zamietnuť, pričom zotrval na svojich predchádzajúcich záveroch.

9. S účinnosťou od 1.6.2023 prešla pôsobnosť Krajského súdu v Žiline ako správneho súdu na Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

10. Správny súd preskúmal žalobu a administratívny spis, vo veci nariadil na žiadosť žalobkyne pojednávanie, na ktorom dňa 23.10.2023 vyhlásil rozsudok č. k. ZA-16Sa/32/2022-81 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“), ktorým žalobu zamietol a žalobkyňu nepriznal náhradu trov konania.

11. Správny súd napadnutý rozsudok odôvodnil predovšetkým tým, že:

- vyhodnotenie výsluchu svedka C. žalovaným bolo zákonné. Sama žalobkyňa aj v žalobe uviedla, že tento svedok s ňou veľakrát absolvoval jazdu na motocykli, pričom nebol jasný jeho pracovný vzťah s F. A.. Tieto dôvody možno vyhodnotiť ako určitý vzťah svedka k účastníkom dopravnej nehody, o čo žalovaný oprel svoje pochybnosti o objektívnosti daného svedka a jeho záver preto nebol arbitrárny,
- pokiaľ žalobkyňa namietala tvrdenie žalovaného, že nemala dostatok skúseností s motocyklom z dôvodu, že nie je zrejmé, že by tento nedostatok zakladal zodpovednosť za vznik dopravnej nehody, správny súd uviedol, že žalovaný na tejto skutočnosti nezaložil zodpovednosť žalobkyne za spôsobenie dopravnej nehody,
- podstatným žalobným bodom bolo, že žalovaný nesprávne vyhodnotil, v akej fáze predbiehania sa žalobkyňa v čase dopravnej nehody nachádzala. Podľa žalovaného totiž bola v prvej a nie druhej fáze predbiehania. Zo žalobkyňou citovaného uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3To/37/2015-276 možno vyvodit' taký výklad ustanovenia § 15 ods. 5 písm. d) a § 19 ods. 1 zákona o cestnej premávke,

podľa ktorého manéver prebiehajúceho vodiča možno rozdeliť na vybočenie zo svojho smeru jazdy (prvá fáza predbiehania), súbežnú jazdu v protismernom jazdnom pruhu (druhá fáza predbiehania) a zaradenie sa pred predídene vozidlo (tretia fáza predbiehania). Ak je predbiehajúce vozidlo už v druhej fáze predbiehania, potom bez ohľadu na prípadné svetelné znamenie vodič odbočujúceho vozidla ho nesmie ohroziť (náhle zmeniť rýchlosť alebo smer jazdy) a je povinný (obdobne ako pri súbežnej jazde podľa § 10 ods. 4 uvedeného zákona) dať prednosť v jazde vodičovi jazdiacemu v jazdnom pruhu, do ktorého prechádza. S takýmto právnym posúdením sa stotožnil aj správny súd. Nebolo však pravdivé tvrdenie žalobkyne, že názor žalovaného je v rozpore s vyššie uvedeným právnym názorom. Z rozhodnutia žalovaného (strana 5 až 8) vyplýva, že sa žalobkyňa v čase dopravnej nehody nachádzala len v prvej fáze predbiehania. Žalovaný nerozporoval vyššie uvedený právny názor (že v druhej fáze predbiehania nemôže obiehajúci vodič ohroziť predbiehajúce vozidlo), len vyhodnotil skutkový stav odlišne ako žalobkyňa. Podstatné preto bolo preskúmanie vyhodnotenia skutkovej otázky, v ktorej fáze predbiehania sa žalobkyňa nachádzala,

- zo záveru odborného vyjadrenia P.. O. (strana 15) vyplýva, že v čase, keď vodič A. začal odbočovanie (2,42 s pred zrážkou), sa žalobkyňa s motocyklom nachádzala približne v strede vozovky (znázornené na obrázku 11 odborného vyjadrenia). Na tomto závere podľa obsahu administratívneho spisu znalec zotrval aj v rámci svojho výsluchu dňa 1.2.2022, kedy uviedol, že prvá fáza predbiehania znamená, že motocykel zjavne prejde do ľavého (protismerného) pruhu, pričom žalobkyňa sa v čase 2,42 s pred zrážkou, t. j. v čase reakcie na odbočujúce vozidlo, nachádzala v strede vozovky, a preto daný úkon súvisí s prvou fázou predbiehania. Podľa výpovede znalca nebolo technicky možné určiť, akú vzdialenosť žalobkyňa prešla v protismernej časti vozovky pred brzdením, pre absenciu vodorovného dopravného značenia (stredovej deliacej čiary). Znalec svoj záver o nachádzaní sa v prvej fáze predbiehania podľa správneho súdu riadne vysvetlil vzhľadom na polohu žalobkyne v čase začatia odbočovacieho manévru (v strede vozovky, teda nie v ľavom jazdnom pruhu) s poukazom na nákres nachádzajúci sa v odbornom vyjadrení a s vysvetlením, prečo nebolo technicky možné určiť, akú vzdialenosť žalobkyňa prešla v protismernej časti vozovky (pre absenciu vodorovného dopravného značenia). Záver znalca preto nemožno považovať za arbitrárny. Žalobkyňa závery znalca relevantne nepoprela a nenavrhol vykonať dokazovanie, ktoré by ich spochybnilo. Žalobkyňou predložené odborné vyjadrenie M.. E. sa vôbec nezaoberalo otázkou, v ktorej fáze predbiehania sa žalobkyňa nachádzala a či je možné technicky určiť, akú vzdialenosť prešla v protismernej časti vozovky. Pokiaľ svoj záver o nachádzaní sa v druhej fáze predbiehania žalobkyňa vyvodzuje z brzdnej stopy na fotografii č. 9, ide len o jej vlastné hodnotenie tohto dôkazu, odlišné od toho, ako ho vyhodnotil znalec, ktorý je odborne spôsobilou osobou v oblasti dopravy,

- pokiaľ žalobkyňa namietala, že sa žalovaný nezaoberal podstatnou otázkou vzniku dopravnej nehody a to technikou jazdy vodiča A. (ktorý mal podľa nej porušiť § 19 ods. 3 zákona o cestnej premávke), toto tvrdenie nie je pravdivé. Žalovaný techniku jazdy vodiča A. hodnotil v poslednom odseku na strane 7 napadnutého rozhodnutia s odkazom na vyjadrenie znalca P.. O., podľa ktorého sa žalobkyňa v čase začatia odbočenia vľavo vodiča A. nachádzala približne v strede vozovky, kde nie je vodorovné značenie a vodič nemohol opticky rozoznať, v ktorom jazdnom pruhu žalobkyňa je a teda nemusel rozpoznať, že je predchádzaný. Znalec hodnotil aj techniku jazdy vodiča, kde vzhľadom na absenciu vodorovného dopravného značenia nebolo možné technicky určiť správnosť pohybu jeho vozidla (strana 15 odborného vyjadrenia). Preto nie je možné prisvedčiť záveru žalobkyne, že vodič A. porušil ustanovenie § 19 ods. 3 zákona o cestnej premávke, podľa ktorého pred odbočovaním vľavo vodič je povinný zaradiť sa čo najďalej vľavo v časti vozovky určenej pre jeho smer jazdy s ohľadom na rozmery vozidla alebo nákladu a šírku vozovky, pretože nesprávnosť pohybu jeho vozidla nevyplývala z dokazovania vykonaného v administratívnom konaní,

- vyššie uvedený skutkový záver nemôže zvrátiť ani odborné vyjadrenie M.. E.. V tomto odbornom vyjadrení je zhodne ako v odbornom vyjadrení P.. O. skonštatované, že technika jazdy žalobkyne bola nesprávna z hľadiska rýchlosti jazdy. Techniku jazdy vodiča A. nepovažoval znalec M.. E. za správnu z hľadiska smerového vedenia (zvoleným koridorom dochádzalo k predlžovaniu času odbočovania). Správny súd, riadiac sa zásadou voľného hodnotenia dôkazov, pri existencii dvoch rôznych záverov týkajúcich sa jazdy vodiča A., vyplývajúcich z dvoch vypracovaných odborných vyjadrení, dospel ich porovnaním k záveru, že znalec M.. E. sa na rozdiel od znalca P.. O. vôbec nezaoberal otázkou absencie vodorovného dopravného značenia (stredovej deliacej čiary), z čoho znalec P.. O. vyvodil nemožnosť technicky určiť správnosť pohybu vozidla vodiča A.. Z tohto dôvodu sa správny súd javil ako presvedčivejší záver znalca P.. O., ktorý sa danou problematikou zaoberal podrobnejšie. Záver znalca M.. E., ktorý bol opačný, preto nemohol spochybniť záver znalca P.. O. práve pre nezaobranie sa konkrétnou dopravnou situáciou ohľadom absencie vodorovného dopravného značenia na vozovke v predmetnej veci. Preto mal správny súd za to, že žalovaný sa zaoberal technikou jazdy vodiča A.

dostatočne a vyhodnotil ju správne s odkazom na odborné vyjadrenie P. O., podľa ktorého nesprávnosť techniky jazdy vodiča A. nebolo možné určiť,

- podľa záverov znalca P. O. (strana 17 odborného vyjadrenia) sa pri začatí odbočovania vodiča A. v čase 2,42 s pred zrážkou žalobkyňa nachádzala približne v strede vozovky (obrázok 11), pričom nebolo technicky možné určiť, či mal vodič A. možnosť rozpoznať, či je predchádzaný pre absenciu stredovej deliacej čiary. Naproti tomu znalec M.. E. skonštatoval, že vodič A. mal pri správnom vyhodnotení dopravnej situácie za sebou možnosť rozpoznať, že je predchádzaný z priečnej polohy motocykla a z rozdielu rýchlostí vozidiel o cca 59 km/h, z čoho bolo zrejmé, že dôjde ku kríženiu koridorov. Podľa správneho súdu nebolo zrejmé, z čoho znalec M.. E. vyvodil, že v tomto momente bol motocykel žalobkyne v priečnej polohe. Túto skutočnosť vo svojom odbornom vyjadrení ničím nepodložil. Naproti tomu odborné vyjadrenie P.. O.C. obsahuje viaceré obrázky priebehu pohybu vozidiel (najmä obrázky č. 8, 9 a 10), z ktorých nevyplýva priečna poloha motocykla v žiadnej fáze predchádzania. Pokiaľ preto znalec M.. E. vyvodil svoj záver o možnosti vodiča A. rozpoznať, že je predchádzaný, z priečnej polohy motocykla, tento záver nebol podložený vykonaným dokazovaním. V tejto súvislosti sa znalec M.. E. pritom vôbec nezaoberal absenciou stredovej deliacej čiary. Pri hodnotení odborných vyjadrení vo vzájomnej súvislosti považoval preto správny súd za presvedčivejšie odôvodnený a podložený záver znalca P. O., že nebolo technicky možné určiť, či mal vodič A. možnosť rozpoznať, že je predchádzaný, pretože tento záver vychádzal z vyhodnotenia konkrétnej dopravnej situácie (absencie stredovej deliacej čiary) a bol podložený aj znázornením vzájomných polôh vozidiel pred a počas nehodového deja,

- pokiaľ znalec M.. E. vo svojom vyjadrení uviedol, že bez vyhodnotenia problematiky techniky jazdy vodiča A. (z pohľadu ohrozenia žalobkyne) nebolo možné určiť technickú príčinu dopravnej nehody, tak podľa správneho súdu žalovaný nepostupoval v rozpore s týmto záverom. Techniku jazdy vodiča A. totiž hodnotil v súlade s odborným vyjadrením P. O., pričom dospel k záveru, že nemožno ustáliť jej nesprávnosť. U vodiča A. preto nebolo preukázané žiadne porušenie zákona. Preto nemožno prisvedčiť žalobkyňu, že rozhodnutie žalovaného vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu, keďže žalovaný sa otázkou techniky jazdy vodiča A. dostatočne zaoberal,

- vzhľadom na dokazovanie vykonané v administratívnom a súdnom konaní mal za to, že príčinou dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy žalobkyne z hľadiska jej rýchlosti. Žalobkyňa sa podľa odborného vyjadrenia P. O. pohybovala rýchlosťou 75 ± 5 km/h, pričom v danom úseku bola maximálna povolená rýchlosť 50 km/h, keďže išlo o obec. Tieto skutočnosti nespochybnil ani znalec M.. E.. Aby dopravnej nehode zabránila, stačilo, aby sa žalobkyňa pohybovala rýchlosťou nižšou ako 70 ± 5 km/h. To znamená, že ak by žalobkyňa neprekročila maximálne povolenú rýchlosť 50 km/h, vodič A. by dokončil odbočenie vľavo bez toho, aby došlo k ich kolízii. V čase len 2,42 s pred zrážkou (čo predstavuje samo osebe pomerne krátky reakčný čas), kedy začal vodič A. odbočovací manéver, nemusel rozpoznať, že je predchádzaný, a preto nebolo možné ustáliť, že jeho technika jazdy pri odbočovaní bola nesprávna. Žalobkyňa vykonávala predbiehanie nepovolenou rýchlosťou, pričom od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby predvídal protiprávne konanie inej osoby. Vodič A. preto nemohol predpokladať, že sa žalobkyňa bude v rozpore so zákonom pohybovať rýchlosťou 75 ± 5 km/h. Preto nebolo ani možné uzavrieť, že by vodič A. žalobkyňu ohrozil vo vzťahu k jej správnej technike jazdy (pri rýchlosti 50 km/h), pretože pri takejto rýchlosti žalobkyne by k jej ohrozeniu nedošlo,

- rozhodnutie žalovaného obsahuje vyjadrenia ku všetkým odvolacím námietkam žalobkyne, a preto bolo náležité odôvodnené.

III.

Kasačná sťažnosť

12. Proti rozsudku správneho súdu podala v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť žalobkyňa (ďalej len „sťažovateľka“) z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Sťažovateľka navrhla napadnutý rozsudok správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, resp. alternatívne zmeniť napadnutý rozsudok tak, že rozhodnutie žalovaného sa zrušuje a vec sa vracia žalovanému na ďalšie konanie.

13. Sťažovateľka v sťažnostných bodoch kasačnej sťažnosti namietala:

A. nedostatočné zistenie skutkového stavu zo strany žalovaného i správneho súdu, a to v spojení s vykonaným dokazovaním a vyporiadaním sa so zistenými rozpormi a

B. porušenie práva na inú ochranu a práva na obhajobu z dôvodu, že žalovaný sa nevysporiadal so skutočnosťami namietanými v podaní označenom ako Doplnenie odvolania z 21.3.2022 a nezadal v tomto smere dopracovanie odborného vyjadrenia P. O..

14. Vo vzťahu k nedostatočnému zisteniu skutkového stavu sťažovateľka namietala, že:

- ku žalobe priložila aj odborné vyjadrenie M.. E. týkajúce sa posúdenia techniky jej jazdy, jazdy vodiča A., ako aj hodnotenia záverov vyplývajúcich z odborného vyjadrenia P. O.. Podľa sťažovateľky, pokiaľ

správny súd zbral pri svojom rozhodovaní do úvahy aj odborné vyjadrenie M.. E., ustálil tým, že dokazovanie pred správnym orgánom bolo nedostatočné pre riadne posúdenie veci,

- nesprávny záver správneho súdu, že odborné vyjadrenie M.. E. bolo žalovanému doručené až 2.5.2023, teda po vydaní rozhodnutia žalovaného dňa 30.4.2023, pretože argumentácia obsiahnutá v danom odbornom vyjadrení bola totožná s jej argumentáciou uvedenou v Doplnení odvolania z 21.3.2022,

- správny súd vo veci nevykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, neujasnili otázky predmetu konania, a preto jeho posúdenie veci bolo predčasné a nesprávne. Predloženie odborného vyjadrenia M.. E., s ktorého závermi bol správny orgán oboznámený ešte v administratívnom konaní, a ktoré boli diametrálne odlišné od záverov odborného vyjadrenia P.. O., pričom tieto závery prezentovala žalobkyňa už vo svojom podaní z 21.03.2022 (teda ešte v čase pred rozhodnutím žalovaného), bolo jednoznačným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím,

- správny súd sa v rámci doplnenia dokazovania námietkami žalobkyne nezaoberal a neodstránil žalobkyňou namietané rozpory, ktoré boli následne potvrdené predloženým odborným vyjadrením M.. E.. Správny súd považoval za presvedčivejšie odôvodnené závery odborného vyjadrenia P.. O., pričom sa vôbec, resp. len v malej miere zaoberal závermi odborného vyjadrenia M.. E..

15. Ohľadom porušenia práva na inú ochranu a práva na obhajobu sťažovateľka poukázala na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, vzťahujúcu sa na potrebu takého odôvodnenia úradného rozhodnutia, ktoré je jasné a zrozumiteľné, dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom ochrany. V tomto smere sťažovateľka opätovne poukázala na skutočnosti uvedené v Doplnení odvolania z 21.3.2022, s ktorými sa podľa jej názoru žalovaný náležite nevysporiadal.

16. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne nevyjadril.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

17. Senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala žalobkyňa v lehote včas (§ 443 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, pričom bol vedený nasledovnými právnymi úvahami.

18. Predmetom preskúmania v súdnej veci bol rozsudok správneho súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba priestupkyne proti rozhodnutiu žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím, ktorým bola priestupkyňa uznaná vinnou zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g), h) bod 1 a m) zákona o priestupkoch v znení účinnom v čase spáchania priestupku.

19. V podanej kasačnej sťažnosti priestupkyňa ako sťažovateľka namietala nesprávne právne posúdenie veci zo strany správneho súdu na podklade dvoch komplementárne prepojených sťažnostných bodov týkajúcich sa nedostatočného zistenia skutkového stavu a v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia žalovaného porušenia jej práva na inú ochranu a obhajobu.

A. K nedostatočnému zisteniu skutkového stavu

20. Vo všeobecnosti platí, že v prieskumných správnych súdnych konaniach nie je správny súd súdom skutkovým a v zásade vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy (§ 119 SSP), pričom nezistenie skutkového stavu v rozsahu dostačujúcom na riadne posúdenie veci je dôvodom pre vyhovie žalobe a zrušenie napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa § 191 ods. 1 písm. e) SSP.

21. Čiastočne inak je však tomu v konaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania, pretože v zmysle § 120 písm. b) a § 197 SSP správny súd síce vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy, môže však doplniť dokazovanie vykonané orgánom verejnej správy, a to aj na návrh účastníka konania, ktorým však nie je viazaný.

22. Dôvodom takejto úpravy, a teda aj možnosti predovšetkým žalobcu produkovať nové dôkazy až v správnom súdnom konaní, je predovšetkým aplikácia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Z pohľadu štrasburskej judikatúry sa pod trestným obvinením upraveným v čl. 6 Dohovoru rozumie aj správny delikt, t. j. i priestupok. Keďže však Dohovor zaručuje konanie na nezávislom a nestrannom súde, ktorého povahu orgán verejnej správy nemá, dopĺňa vo svojej podstate

správny súdny prieskum v tomto smere predchádzajúce administratívne konanie, teda v danej veci priestupkové konanie.

23. Z uvedeného zároveň vyplýva, že prípadné dokazovanie vykonané správnym súdom bude fakticky dopĺňať dokazovanie uskutočnené orgánmi verejnej správy.

24. Pokiaľ preto sťažovateľka namietala, že správny súd tým, že vykonal dokazovanie na podklade odborného vyjadrenia M.. E., vo svojej podstate „ustálil, že dokazovanie pred správnym orgánom bolo nedostatočné“, bol jej názor nesprávny. Pri osvojení si takéhoto pohľadu na dokazovanie by totiž správny súd vo svojej podstate nemohol vykonávať sám dokazovanie, resp. pripustenie akéhokoľvek dokazovania z jeho strany by automaticky viedlo k zrušeniu preskúmaného rozhodnutia orgánu verejnej správy. V tejto súvislosti je pritom potrebné zdôrazniť, že odborné vyjadrenie M.. E. sťažovateľka nepredložila ako dôkaz v rámci administratívneho konania, ale až v rámci správneho súdneho prieskumu. Logicky sa preto s jeho závermi nemohol vyporiadať ani žalovaný ani prvostupňový orgán.

25. Zároveň sa kasačný súd nestotožnil ani s námietkou, že rozhodnutie žalovaného sa nedostatočne vysporiadalo s argumentáciou sťažovateľky obsiahnutou v Doplnení odvolania z 21.3.2023. Pokiaľ sama sťažovateľka uviedla, že sa jednalo o totožnú argumentáciu, aká bola následne obsiahnutá v odbornom vyjadrení M.. E., tak je potrebné zdôrazniť, že v procesnej rovine je rozdiel medzi návrhom osoby podozrivej z priestupku na doplnenie dokazovania a tvrdením znalca, ako odborne fundovanej a na veci nezávislej osoby. Zároveň a predovšetkým je zrejmé, že tento prípadný nedostatok bol zjavne odstránený v rámci správneho súdneho prieskumu tým, že správny súd vykonal dokazovanie odborným vyjadrením M.. E. a vysporiadal sa s rozpormi vyplývajúcimi z tohto odborného vyjadrenia a odborného vyjadrenia P.. O..

26. Námietka sťažovateľky, že si správny súd v rámci nedostatočne vykonaného dokazovania „neujasnil otázku predmetu konania“, vyhodnotil kasačný súd ako nezrozumiteľnú, pretože z jej obsahu nie je vôbec zrejmé, čo konkrétne sťažovateľka namietala. Správny súd totiž jednak preskúmal obsahy administratívnych spisov prvostupňového orgánu i žalovaného a vykonajúc dôkaz spočívajúci v oboznámení odborného vyjadrenia M.. E. vyhodnotil vykonané dokazovanie a z neho vyplývajúce rozpory vo vzťahu k otázke priestupkovej zodpovednosti sťažovateľky. Kasačnému súdu preto nie je zrejmé, v čom malo spočívať sťažovateľkou namietané neujasnenie si predmetu konania zo strany správneho súdu.

27. Pokiaľ sťažovateľka namietala, že správny súd vykonal dokazovanie nedostatočným spôsobom, keď na základe rozporov medzi odbornými vyjadreniami P.. O.C. a M.. E. nerozhodol o zrušení rozhodnutia žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím a vrátení veci na ďalšie konanie, tak kasačný súd sa s týmto názorom nestotožnil. Rovnako sa kasačný súd nestotožnil ani s naväzujúcou námietkou sťažovateľky, že správny súd neodstránil rozpory medzi uvedenými odbornými vyjadreniami a nedostatočne vysvetlil, prečo sa stotožnil so závermi odborného vyjadrenia P.. O..

28. Kasačný súd zdôrazňuje, že v rámci administratívneho konania vo všeobecnosti a pri priestupkoch proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spojených so vznikom dopravnej nehody zvlášť môžu byť produkované dôkazy, ktoré si navzájom odporujú. Následne je potom na orgáne verejnej správy a pri správnom súdnom prieskume na správnom súde, aby v rámci správnej a následne súdnej úvahy vyhodnotil prípadné rozpory medzi jednotlivými dôkazmi, Orgán verejnej správy i správny súd sa pritom riadia zásadou (princípom) voľného hodnotenia dôkazov, kedy žiaden dôkaz nemá dopredu určenú dôkaznú silu a každý dôkaz je hodnotený jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Je následne na úvahe vo veci konajúceho orgánu, kedy rozpory vo vykonaných dôkazoch vyhodnotí ako dôvod pre doplnenie dokazovania, a kedy naopak uprednostní jeden dôkaz pred iným dôkazom. Základom však je, aby uvedenú úvahu náležite a zrozumiteľne vysvetlil.

29. Uvedené vo vzťahu k súdnej veci znamená, že zistené rozpory medzi odbornými vyjadreniami P.. O. a M.. E. automaticky neznamenali nutnosť vyhovieť žalobe spojenú so zrušením rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia a vrátením veci na ďalšie konanie. Správny súd bol preto oprávnený posúdiť vzniknuté rozpory medzi odbornými vyjadreniami. Podľa kasačného súdu správny súd v dostatočnom rozsahu následne v napadnutom rozsudku vysvetlil, prečo uprednostnil závery

vyplývajúce z odborného vyjadrenia P.. O.. To však neznamená, že sa správny súd nezaoberal závermi vyplývajúcimi z odborného vyjadrenia M.. E., ako to mylne tvrdila sťažovateľka.

30. Keďže sťažovateľka bližšie rozpory medzi odbornými vyjadreniami v kasačnej sťažnosti nešpecifikovala a ani nerozvíjala v tomto smere právne úvahy, poukazuje kasačný súd na body 15 až 22 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých sa správny súd náležitým a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s vykonaným dokazovaním, rozpormi medzi odbornými vyjadreniami P.. O. B. M.. E., pričom jasne vysvetlil, prečo sa priklonil k záverom odborného vyjadrenia P.. O..

31. Kasačný súd sa preto nestotožnil s dôvodnosťou sťažnostného bodu týkajúceho sa nedostatočného zistenia skutkového stavu.

B. K porušeniu práva na inú ochranu a obhajobu

32. Sťažovateľka v podanej žalobe záverom len stručne poukázala na to, že došlo k porušeniu jej práva na inú ochranu a obhajobu, pretože rozhodnutie žalovaného nebolo dostatočne odôvodnené. Správny súd v bode 23 napadnutého rozsudku k uvedenému žalobnému bodu skonštatoval jeho všeobecnosť, pričom dodal, že žalovaný sa podľa jeho názoru vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami. S takýmto záverom správneho súdu sa plne stotožňuje aj kasačný súd. Je nutné zdôrazniť, že účastník konania, resp. priestupca nemá nárok na to, aby sa orgán verejnej správy stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami.

33. Zároveň je potrebné opätovne akcentovať skutočnosť, že zo strany správneho súdu došlo k doplneniu dokazovania oboznámením odborného vyjadrenia M.. E., čím by boli konzumované aj prípadné nedostatky odôvodnenia rozhodnutia žalovaného týkajúce sa totožných okolností, než aké boli predmetom záverov daného odborného vyjadrenia.

34. Kasačný súd sa preto nestotožnil ani s dôvodnosťou sťažnostného bodu, v ktorom sťažovateľka namietala porušenie práva na inú ochranu a v nadväznosti na to aj na riadnu obhajobu.

V.

Záver

35. Na základe vyššie uvedeného dospel kasačný súd k záveru, že nebol naplnený dôvod kasačnej sťažnosti spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci správnym súdom v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Kasačný súd preto kasačnú sťažnosť žalobkyne podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

36. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 a 175 ods. 1 SSP tak, že účastníkom konania náhradu trov kasačného konania nepriznal a to:

- sťažovateľke s odkazom na § 167 ods. 1 SSP a contrario z dôvodu jej neúspechu v konaní,
- žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania, pretože mu zo zákona (vo všeobecnosti) nepatrí (§ 168 SSP) a kasačný súd nezistil prítomnosť výnimočných dôvodov pre opačný postup.

37. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v kasačnom senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.